

CRISTINA BAUTISTA :
HERIKÎNA XWÎNA VÊ AXÊ

Spasî ji bo malbata Bautista û Tevgera Jinan a Gelê Nasa Hilando Pensamiento

Nivîs: Vilma Rocío Almendra Quiguanás, Gelê Rê (Pueblos en Camino).

Ji bo zarokan nîgar û rastkirina nivîsê: Violeta Kiwe Rozental Almendra

Wênê Bergê wêneyekî ji bo bîranîna Cristina Bautista li ser dîwarê ku di nav zanîngeha del Ville hatiye çêkirin hatiye girtin.

Boyaxkirina nîgaran: Vilma Rocío Almendra Quiguanás

Sererastkirin û Rêzkerin: Derly Constanza Cuetia Dagua, Pueblos en Camino.

Wergêr: Nadir Arzu.

Tejiendo Autonomías entre Pueblos y Procesos

Violeta kiwe y Vilma Rocío

Di heremé Tacueyó de, Encûmena Xweser a Herêmî ya Cauca-CRIC hema hema 50 sal berê hat damezirandin. Ji vî erdê ku bi şopên berxwedan û xweseriya Gelê Nasa tê zanîn re jê re dibêjin Colombia. sûcê organîze, bazirganiya narkotike jî tê de (10 salên dawî bi heşheşê), ji hemu cihan heya deverên me, diziya tiştên me yên hevpar dikin û jiyana me didizin. Bi aşitî û şer, têkoşîna gelan bi giranî birîndar dibe. çêbû.

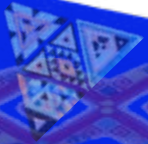
Cristina Bautista Taquinás di 12ê Mijdara sala 1989'an de, li El Culebrero, Tacueyó, Toribío Cauca ji dayik bû. Dioselina Taquinás û Uriel Bautista, Cristina, keça xweya yekem li mala dapîra xwe, bi alîkariya pîrika xwe pêşwazî kirin. Ew di dilê malbatek mesîhi de xwedêda.

Dû re birayê we Eduar û
xwişkên we Deyanira, Viviana
û Amalfî hatin dinê. Wê
zarokatiya xwe mîna zarokên
din, her ku diçû xizaniya
malbata xwe jî kêfxweşkir.

Ji temenek pir ciwan de, wê
birayê xwe da pişta xwe û
gihîşt Casa Hogar û wê û
xwişka xwe destên hev girtin.

Her çend tenê destek cilên wê hebû jî, ew li dibistanê pir zîrek û serkeftî bû. Di pola 4'an de wan nîv kîlo birinc ji wê xwestin, lê ji ber ku wan tine bû, wê xwe paş da kişand. Ji zaroktiya xwe ve, wê fêrî birayên xwe kir ku debara jiyana xwe bikin û Krispetas û firingî firotin.

Di 12 saliya xwe de, ew wekî
xizmetkarek çû Korinto. Di nav salekê
de ew fêr bû ku li ser makîneya
dirûtinê cilan bidirû. Wê drav komkirin
û dema vegeriya malê ew pereyên
komkirîn da babê xwe û xwest babê
wê ji wê re mekîneyeke ya cilan bikire.
Ji xwişk û birayên xwe re cil dirûtin.

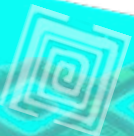
Lê ji ber ku xewn û xeyalê wê kirîna
makîneyek mezintir bû, di 13 saliya
xwe de ew wek xizmetkarek çû Cali.
Li ku derê xebitî, rojekê petronê wê
hewl da ku destdirêjî wê bike. Bi
saya hevalek yê xwe, wê karibû ji
wê derê bireve û li deverek din a
bajêr kar bibîne.

Li cihê Lênihêrîna jinên pîr de xebitî.
Hinekan mîna keçekê jê hez dikir, hinekan
jî pir xirabî lê dikirin. Gava wê mîlyonek
peso berhev kir, dayika wê bîra kirîna
makîneyê anî bîra wê, lê wê ew drav şand
da ku çêlekekê pê bikin. Ew venegeriya.
We ji bo ku alîkariya malbata xwe bike li
Cali xebata xwe domand.

Ew hat cem pîrekek ku piştgirî da wê ku bixwîne. Ket ezmûna û serkeft, wan ew di pola 5'an de stendin û wê xwendina berdewam kir. Ew ji Colegio Santa Librada mezûn bû, dê û bavê xwe vexwend û ji wan re got ku ew dixwaze here Zanîngehê.

Colegio Republicano de
SANTA LIBRADA

Ew derbasî Zanîngehê bû û di wê demê de ew li Cali'yê li firoşgehek ava fekî de xebitî. Gelek baş derbas bû, di karê xwe de gelek tişt fêr bû û wê ew cih kirî. Gelek kes dihatin cihê wê tişt dikirîn. wî karê xwe berdewam kir û piştî demeke kurt wê ev kar fêrî xwişka xwe jî kir.

Zilamek çavnebar ew tehdîd kir û gazî polîs kir. Ew hatin kargeha wan girtin û her tiştê ku wê bi hemû hewldan û dilsoziya xwe dest xistibû birin. Vê neheqiyê ew ewqas xemgîn kir ku wê xwendina xwe ya li Zanîngehê paşguh kir.

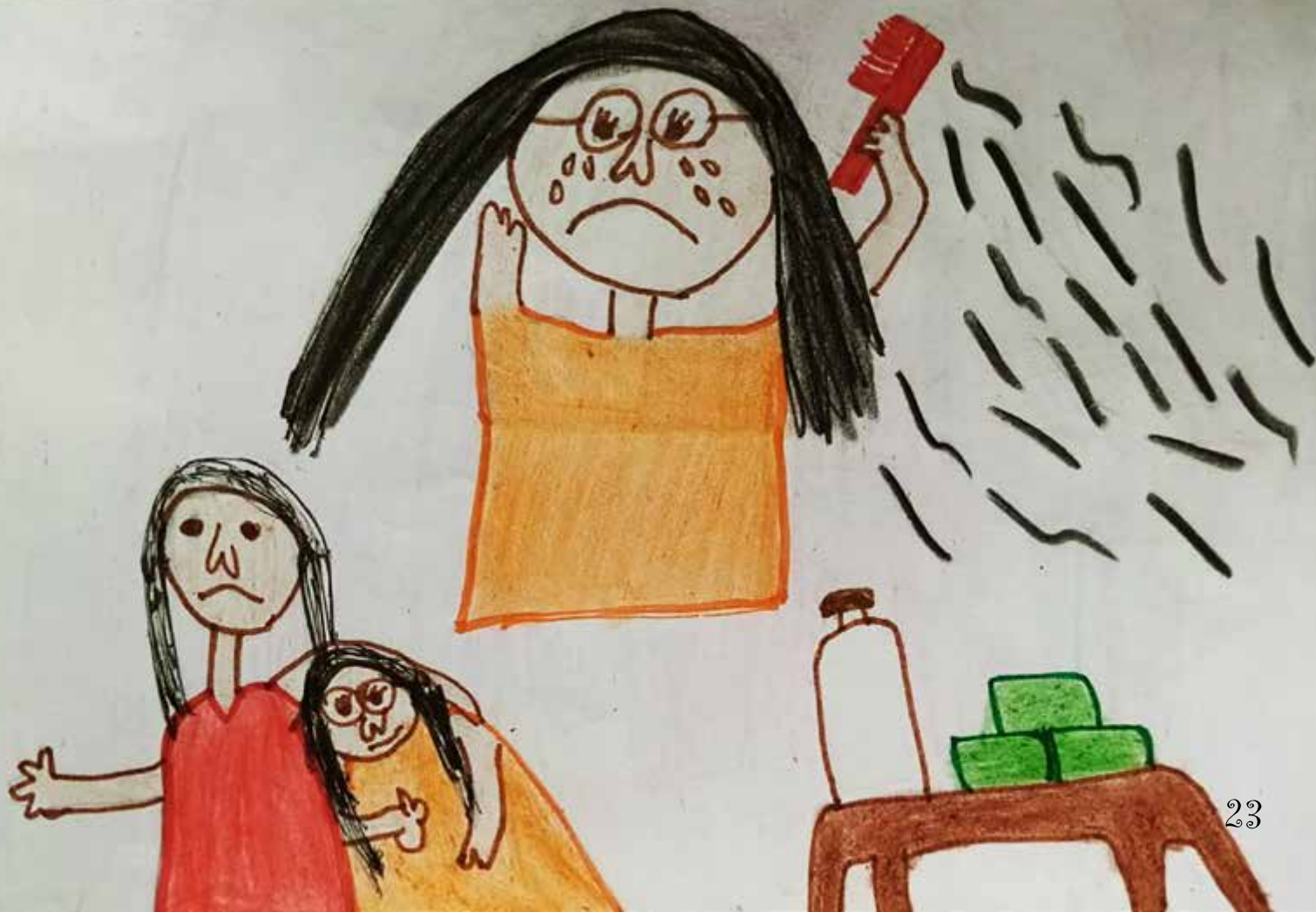

Bavê wê ji wê xwest ku ew xwendina
bihêle û vegere. Wê nedixwest. We
karekî din dît û li wê derê destpêkir,
lê pir birçî dibû, porê wê diweşiya û
hişê xwe jî winda dikir. Gava diya wê
dikaribû serdana wê bike, wê şîr û penîr
je re dianî da ku alîkariya wê bike.

Bi demê re, ew li Zanîngehê bihêztir
bû, li ser qurbanîyên şerê çekdarî,
li ser şîdeta li ser jinan lêkolîn
kir. Bi gelek hewildanan, ew wekî
Karmendek Civakî ji Universidad del
Valle mezûn bû. Wê bursek stend ku
ji bo li ser Mafên Mirovan li Spanyayê
perwerde bibîne.

Erka we ew bû ku ji jinan re rêxistinên
çêbike û jiyana civakan biparêze. Tu carî
xwe wekî zewicandî, xwedî zarok, an di
xaniyek de girtî xeyal nedikir. Xewna
wê ew bu ku bigere. Carekê wê dê û
bavê xwe bire serdana Santa Martha,
Barranquilla û Cartagena.

Xemgîniya wê ya mezin ew bû ku zanibe
Toribío di şîdeta li dijî jinan de li welêt
di rêza duyemîn de ye. Lewma wê di
lêgerîna edaletê de israr kir. Ew li gelek
deverên ji cihê ku wê karibû bi gelek
jinan re danûstendinê bike geriya. Wê
çavkaniyên xwe bikar anîn da ku bikare
bi wan re bimeşe.

Wê civak guhdarî dikir û alîkariya ji nû ve vejîna Tevgera Jinan a Nasa “Hilando Pensamiento” ya bi berfirehî bi beşdariya ciwanan bû dikir. Wê digot: “Ez li axê geriyame û tişt hene ku ji tirsan nayên gotin. Ez dixwazim ku jin xwe rêxistin bikin, bibin yek û werin bihîstin, bibin xwedî garantî. Pir êş heye.”

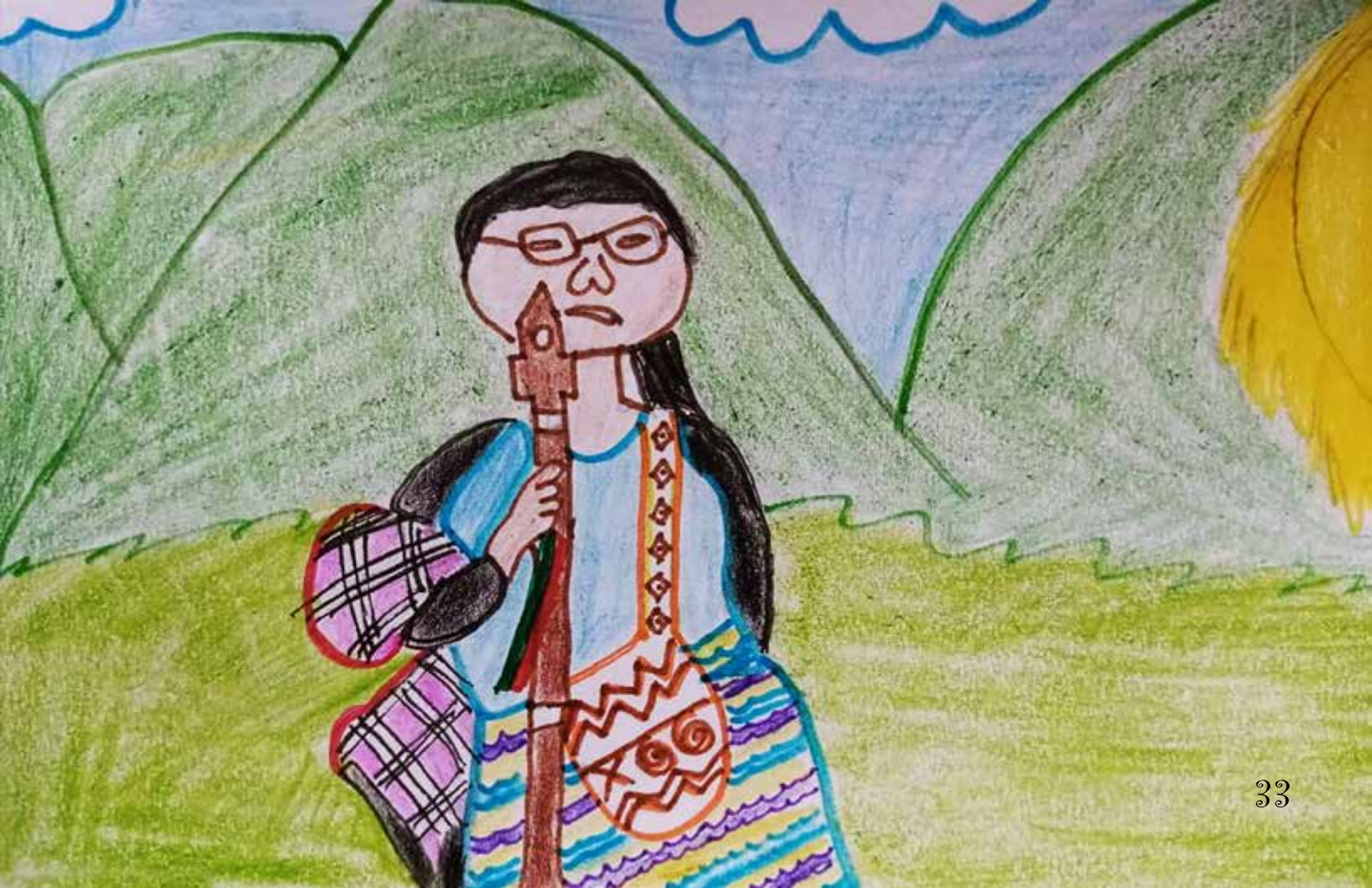

Ji ber xebata wê ya bêmerc û guhdariya jinan, ji wê hate xwestin ku bibe namzetê Neehwe'sx (desthilatiya xwe bixwe). Roja hîlbijartina civatê, wê dengê bilind stand û wekî yek ji 6 rayedarên xwecihî yên ji bo Tacueyó hate hîlbijartin.

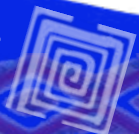
Wekî rêveber, ew hertim bi jiyana xwe
ya xwezayî û dilnizmiya xwe mînak bû
ji bo civakê: digel parêzvanên xwecihî;
piştgiriya da ciwanan da ku ji tiryakê
xilas bibin; ji bo edalet teko şîn da
û hêz da jinan ji bo bikarin xwe bi
rêxistin bikin û pêşbixin.

Rêvebereke zilam ku maço bo ji ber ku ew xiristiyane, jine, jiyanê diparêze, gotinên şirîn dike û ji bo kesên din ji wekî mînaka derfetan derdikeve pêş, ew red kir. Hinekên din jî ew wekî hilberîna motora neqanûnî tewambarkirin. Wan kesan carekê jê re gotin: “Wî gopalî (gopalê desthilatîyê) bavêje ku tu jê fam naki.”

Wê ji xwe bawer kir û li hember
hinberên neqanûnî, lîstikvanên çekdar
û zeyendeperesti sekinî. Êrîş, tinaz,
nefret û gefxwarin lê kirîn. Di tovdana
kuştî de, gotin û çalakiya wê bû
qîrînek azadiyê: “Ger em biaxivin ew
ê me bikujin. Ger em bêdeng bimînin jî
dîsa ew ê me dikujin. Wê wextê em ê
biaxivin”

Li rayedarên ku kontrola Dayika Axê dikir bang hat kirin. Di 28 Cotmeh a 2019'an de, qamyonetek li dora mala şaredariyê geriyabû. Di 10:30 şevê de ew bi gulebaranê derbasî malpera kontrolê bû. birîndar tune bun. Wê nedixwest kesek bimire, dûr ketibû, ew neçar bû ku jiyana xwe bike xeterê da ku tişt bi kesek din neyê.

Di 29 Cotmeh de, Cristina digel parêzvanên gelê xwecih re li zilamên çekdar kir ku beşek ji rêxistinên ku tundiyê li ser gel dikin geriyan. Çekdarên tundîperest Cristina û hevalên wê xistin kemînê. Wan tevî Cristina, Asdrúbal Cayapu, Eliodoro Finscúe, José Gerardo Soto û James Wilfredo Soto ew qetil kirin. Fedakarî û tekoşîna we hîn jî heye û tu carî nayê jêbirin.

Yên ji me ku ew nas dikirin ji ber ku ew di rewşên herî xirab de jî geş bû ji keniya wê bandor bûn.

“Em hemî Parêzvan in, lê bele hemî di çalakiyê de ne”

“Jin bingeheki û kozmovîzyona cîhanê jin mezin dike, ew tenê peyveke, aniha pewiste ku bikeve pratîkê”

Cristina Bautista Taquinás (12 Mijdar 1989 - 29 Cotmeh 2019)

“Ger em biaxivin ew ê me bikujin. Ger em bêdeng bimînin jî dîsa ew ê me dikujin. Wê wextê em ê biaxivin”